

[Mistä on kyse?](#) [Tule mukaan](#) [Hankkeet ja tapahtumat](#) [Ajankohtaista](#) [Kumppanit](#)

Vuonna 2018 koko Eurooppa viettää yhteistä Kulttuuriperinnön eurooppalaista teemavuotta. Mikä on sinun perintöäsi?

2018
**KULTTUURIPERINNÖN
EUROOPPALAINEN
TEEMAVUOSI**
#EuropeForCulture

**KULTTUURIPERINTÖMME: KUN
MENNYT KOHTAA TULEVAN**

Ajankohtaista

**Suomi osallistuu näyttävästi
Kulttuuriperinnön eurooppalaiseen
teemavuoteen – erityisesti kevät ja
kesä aktivoivat
tapahtumajärjestäjät**

Kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi on herättänyt suurta kiinnostusta eri puolilla Suomea...

**Vastuu kulttuuriperinnön hoidosta
kuuluu kaikille – niin kansalaisille,
yhteisöille kuin viranomaisille**

Kulttuuriperintöbarometrin 2017 mukaan valtaosa suomalaisista (87 %) ajattelee, että jokaisen...

**”Sinun Eurooppasi, sinun
mielipiteesi” tapahtuma 2018:
Inspiroivia ideoita yhtenäisyyden**

Kulttuuriperintöbarometri

(Museovirasto ja Ympäristöministeriö 2017)

Kulttuuriperintö -käsite koetaan sitä tutummaksi, mitä vanhempi ihminen on. **Alle 30 -vuotiaista asiaa pitää itselle tuttuna 56%**, kun vastaava arvio on yli 65 vuotiailla 81 %.

Myös kulttuuriympäristö -käsite koetaan sitä tutummaksi, mitä vanhempi ihminen on. **Alle 30 vuotiaista asiaa pitää itselle tuttuna vain 49%**, kun vastaava arvio on yli 65 -vuotiailla 82%

Oman kulttuuriperinnön kokee eurooppalaiseksi vain hieman yli puolet (54%)

suomalaisista. Vain yhtä suuri osuus arvioi kulttuuriperinnön olevan henkilökohtaisen, omaan identiteettiin liittyvän asian.

87% suomalaisista pitää kulttuuriperinnön säilyttämistä tärkeänä (erittäin tai melko tärkeänä) asiana.

Arvioiden mukaan kulttuuriperintö myös edistää ihmisten hyvinvointia (62%), sen osuutta pitäisi **lisätä koulujen opetuksessa (63%)** ja että kaupungistuminen luo uusia kulttuuriperinnön muotoja (58%).

Kulttuuriperintöä erittäin tai melko tärkeänä itselle pitävien yhteismäärä on 72%. **Kuitenkin vain 45% vastanneista on sitä mieltä, että kulttuuriperintö on osa omaa arkea.**

Vastaaajia pyydettiin valitsemaan valmiista luettelosta 3–5 asiaa, joiden vaalimista he pitävät kaikkein tärkeimpinä. Kärkeen nousivat **luontoympäristö (56%), tavat, perinteet ja (käden)taidot (54%), kieli (48%), muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit (40%) sekä maisemat 37%.**

Mitä sitten?

Suomessa
teemana
yksilöiden
ja yhteisöjen
OSALLISUUS

Keravan koulun kansainvälisyysluokka.
Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailun
voittaja 2017.

Sitouttaminen

1. Yhteinen perintö: kulttuuriperintö kuuluu kaikille
2. Kulttuuriperintö koulussa: lapset pääsevät tutustumaan Euroopan arvokkaimpiin aarteisiin ja perinteisiin
3. Nuoret ja kulttuuriperintö: nuoret herättävät kulttuuriperinnön eloon

Kestävyys

4. Muuttuva kulttuuriperintö: teollisuuskohteita, uskonnollisia ja sotilaallisia kohteita sekä maisemia tarkastellaan uudesta näkökulmasta
5. Matkailu ja kulttuuriperintö: vastuullista ja kestävä matkailua kulttuuriperintökohteissa

Suojelu

6. Kulttuuriperinnön vaaliminen: kehitetään kulttuuriperintöön kohdistuville toimenpiteille laatustandardit
7. Uhanalainen kulttuuriperintö: torjutaan kulttuuriesineiden laitonta kauppaa ja pyritään hallitsemaan kulttuuriperintöön kohdistuvia riskejä

Innovointi

8. Perinnetaidot: parannetaan sekä perinteisten että uusien ammattien harjoittajien koulutusta
9. Yhdessä kulttuuriperinnön puolesta: edistetään sosiaalista innovointia sekä ihmisten ja yhteisöjen osallisuutta
10. Tiede ja kulttuuriperintö: edistetään kulttuuriperintöä tukevaa tutkimusta, innovointia, tiedettä ja teknologiaa

EU:n neljä tavoitetta ja kymmenen tavoitetta Kulttuuriperinnön eurooppalaiselle teemavuodelle. © Euroopan unioni, 2017.

European Heritage Makers Week (9.5. asti)

TELL YOUR EUROPEAN STORY AND COME TO VISIT US IN STRASBOURG!

3 STEPS

1. Explore

Explore your surrounding heritage and discover a story of Europe.

≡ Guidelines

2. Participate

Show us how YOU see European Heritage and snap a photo.

Send a story

3. Experience

Send your story and come visit us in Strasbourg!

📍 Strasbourg

Yhteinen maailmanperintöemme

www.kulttuurinvuosikello.fi

MITÄ MEISTÄ JAA?

Voitko rapsuttaa selkääni?

OONKO MAAKI PERINNETTÄ?

Opiusten Martat

TALKOOT!

X 300
= myyapaika

BLAA BLAA BLAA
Bl **Elävä** AA
Bl **kulttuuri**-1
Bl **perintö** AA
BLAA BLAA BLAA

KIELTÄ

NORSSI-
LUVU-
TOPPI

OLEN KUMMA.

Vakuttet
& vintaukset

KULTTUURI ♥ LUONTO=

Jotta!

Tere!

PARTIKKELI

URCH

VALMISTET

EI OLLA YKSIN.

Millaista elävää perintöä Suomessa tai muissa Euroopan maissa on?

Miten muiden maiden perinteet näkyvät Suomessa?

Mitkä perinteet ovat yhteisiä?

Mitä eroja perinteissä on?

Neulegraffiti. Kuva: Tommi Nummelin

e/ävä PERINTÖ

- Juhlat ja tavat
- Musiikki ja tanssi
- Esittävät taiteet
- Suullinen perinne
- Käsityötaidot
- Ruokaperinteet
- Pelit ja leikit
- Luonto ja maailmankaikkeus

Elävän perinnön wikiluetteloon kerätään esimerkkejä Suomesta

Laiahialaisuus
Karjalanpiirakkaperinne
Balladit
Talvinuottaus
Nuuttipukit
Vitsit
Mölkky
Runolaulu
Pääsiäiskokot
Laitanssit
Metallimusiikki
Keppihevost
Lavataanssit
Rotinat
Jokamiehenoikeudet
Sirkuskulttuuri
Aavetarinat
Romanilaulut
Yllättäjäiset
Pesäpallo
Polttopallo
Saunominen
Sienestys
Tango
Tervanpoltto
Lippoaminen
Umpihankihiihto
Jeppomenuetten
Lumileikit
Runebergsfirandet
Unikeonpäivä
Kyykkä
Tivoli
Tivoliperinne
Saamelainen
Käsityöperinne
Purpuritanssi
Kekri
Teekkarikulttuuri
Luontoharrastus
Tukkilaiskisat
Perinnehoidot
Körttiveisuus
Kesäteatteri
Leipäperinne
Huovuttaminen
Marjastus
Joulurauha
Olutkulttuuri
Afrotanssi
Voimistelu
Tikkuristi
Praasniekat
Kalakukko

ELÄVÄN PERINNÖN WIKILUETTELO

[Etusivu](#)

[Esittely](#)

[Karta](#)

Aihealueet

[Juhlat ja tavat](#)
[Musiikki ja tanssi](#)
[Esittävät taiteet](#)
[Suullinen perinne](#)
[Käsityöt](#)
[Ruokaperinteet](#)
[Pelit ja leikit](#)
[Luonto ja maailmankaikkeus](#)
[Hyvät käytännöt](#)

Osallistu

[Ohjeita](#)
[Lisää ilmiö](#)
[Lisää hyvä käytäntö](#)
[Lisää kuva](#)

Kansallinen luettelo

[Esittely](#)
[Luettelo](#)
[Arvio](#)
[Arvioyhteenvedot](#)

Työkalut

[Tänne viittaavat sivut](#)
[Linkitettyjen sivujen muutokset](#)
[Tallenna tiedosto](#)
[Toimintosivut](#)
[Tulostettava versio](#)
[Ikiliikki](#)

Tällä sivustolla esitellään esimerkkejä elävästä perinnöstä Suomessa. Elävää kulttuuriperintöämme tunnistetaan ja tallennetaan osana Unescon aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimusta. Sivuston sisällöt ovat yhteisöjen tuottamia ja sitä ylläpitää Museovirasto.

Tule mukaan tekemään perinne näkyväksi ja ilmoita ilmiö yhteiseen wikiluetteloon. Tehdään yhdessä, vaalitaan ja siirretään eteenpäin.

Tervetuloa talkoisiin!

Elävän perinnön kansallinen luettelo on julkistettu

Unescon yleissopimus aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta

- Kansainvälinen sopimus ohjaa elävän perinnön suojelua (vuodelta 2003)
- Unesco: Yhdistyneiden Kansakuntien eli YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö
- Yli 170 valtiota mukana sopimuksessa
- Maailmanperintösopimuksen ”sisarsopimus”
- tarkoituksena edistää elävän perinnön tunnistamista, vaalimista ja suojelua

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Maailmanperintösopimus

Vuoden 1971 sopimuksen on ratifioinut
193 valtiota

Suomi mukaan 1987

Listalla 1073 kohdetta

Maailmanperintökomitea vastaa
sopimuksen toimeenpanosta: Suomi
jäsen 2013–2017

Kansallinen maailmanperintöstrategia
2015–2025 (OKM)

Aieluettelon päivittäminen

Maailmanperintökohteiden esittely
ja tietoisuuden edistäminen
(Strateginen linjaus 4)

Kuvalähde: Nomination file,
whc.unesco.org

Result

Views

1073

Properties

37

Transboundary

2

Delisted

54

In Danger

832

Cultural

206

Natural

35

Mixed

167

States Parties

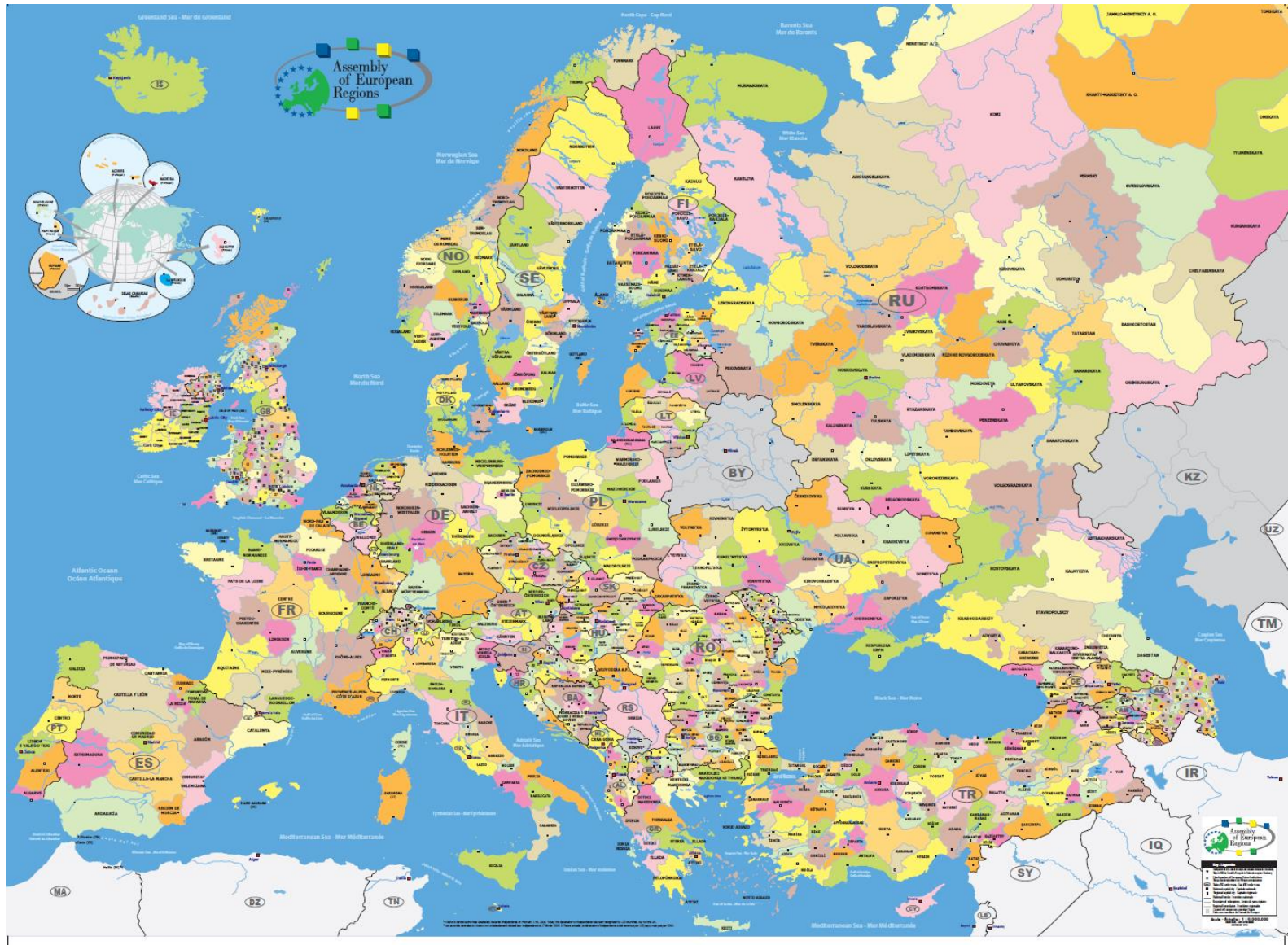
Aineeton kulttuuriperintö Euroopassa

- Melkein kaikki Euroopan maat ovat mukana aineettoman kulttuuriperinnön sopimuksessa
- Kaikissa maissa elävää perintöä kartoitetaan ja sen suojelemiseksi tehdään työtä tavallisten ihmisten arjessa ja juhlassa, erilaisissa yhdistyksissä ja instituutioissa
- Kansallisiin luetteloihin kerätään esimerkkejä ihmisille tärkeistä perinteistä, niitä löytyy jo kaikista Euroopan maissa
- Maat voivat esittää ehdokkaita myös Unescon kansainvälisiin aineettoman kulttuuriperinnön luetteloihin

Jättiläisten ja lohikäärmeiden kulkue Belgiassa ja Ranskassa.
Kuva: Mairie de Douai/ Unesco

Alueiden Eurooppa

Kansainväliset aineettoman kulttuuriperinnön luettelot

- Kansainvälisillä luetteloilla tuodaan näkyvyyttä elävälle perinnölle
- Luetteloissa on jo yli 450 kohdetta, lista täydentyy vuosittain
- Yksi kohde maata kohden vuosittain
- Suomella ei ole vielä kohteita luettelossa – mitä sinne pitäisi esittää?

Savusaunaperinne Viron Võromaalla

- Savusaunaperinne Võromaalla on tärkeä osa ihmisten jokapäiväistä elämää
- Saunomisen lisäksi perinteeseen kuuluu saunan rakentamisen ja korjauksen taidot, vihtojen valmistaminen ja lihan savustaminen
- Perinne kuuluu erityisesti perheiden lauantain viettoon, mutta liittyy myös rentoutumiseen ennen juhlia
- Perheen vanhemmat jäsenet ovat usein vastuussa saunan lämmityksestä
- Lapset osallistuvat ja oppivat samalla perinteen

Katso video:

<https://youtu.be/3WoIQWWhifY> (9:35)

Pizzaiuolo, napolilainen pitsan valmistuksen taito

Kuva: Sebillo, 2010/ Unesco

- Perinteen juuret ovat 1500-luvulla
- Napolilaiseen pitsan valmistukseen kuuluu erilaisia vaiheita: vaivaaminen, heittely, paistaminen puu-uunissa
- Napolissa työskentelee nykyisin n. 3000 pitsan paistomestaria, jotka opettavat taitoa eteenpäin
- Perinne siirtyy eteenpäin ravintoloissa, kodeissa ja kursseilla

Katso video:

<https://youtu.be/F4LpLfF5U34> (9:25)

Ihmistornit Espanjassa

Kuva: Carles Castro, 2007/ Unesco

- Espanjan Kataloniassa ihmistornit ovat monien harrastus. Perinnettä on harjoitettu yli 200 vuotta.
- Sadat ihmiset harjoittelevat tornien tekemistä viikoittain ja esiintyvät kaupunkien juhlissa
- Tornissa voi olla mukana monen sukupolven edustajia, nuorimmat kipuavat huipulle. Tornissa voi olla 6-10 kerrosta.
- Musiikki on osa esitystä ja torni rakennetaan musiikin rytmin mukaisesti
- Taidon voi oppia vain säännöllisesti yhdessä harjoittelemalla. Tietotaito siirtyy sukupolvelta toiselle.

Katso video:

<https://youtu.be/-iSHfrmGdyo> (9:53)

Urkumusiikki ja urkujen valmistuksen taito Saksassa

- Urkumusiikki on ollut merkittävä osa saksalaista perinnettä jo vuosisatojen ajan
- Urut rakennetaan käsityönä siihen tilaan, jossa niitä soitetaan.
- Tietotaito on rakentunut käsityöläisten, säveltäjien ja muusikkojen yhteistyönä vuosisatojen kuluessa. Mestarit opettavat taitoa uusille sukupolville ja sitä voi opiskella myös oppilaitoksissa.
- Urkumusiikkia soitetaan kaikkialla maailmassa osana kirkollisia menoja, konserteissa ja kulttuuritapahtumissa.
- Saksassa urkuja valmistetaan 400 työpajassa.

Kuva: Dorothea Burkhardt, 2007/ Unesco

Katso video:
<https://youtu.be/ovBBd4l65II> (9:59)
saksaksi, tekstitys englanniksi

Kesäpäivänseisauksen tulijuhlat Pyreneillä

Kuva: Miquel Gimenez/ Unesco

- Pyreneiden vuoristossa Espanjassa, Ranskassa ja Andorrassa vietetään vuosittain samana päivänä tulijuhlaa.
- Vuorille sytytetään kokkoja ja kyläläiset kantavat palavat soihdut alas kyliin
- Soihtukulkue on nuorille tärkeä perinne aikuiseksi kasvamisessa
- Juhla vahvistaa yhteen kuulumista sekä identiteetin ja jatkuvuuden tunteita
- Juhlaan kuuluu myös tanssia, musiikkia ja ruokaperinteitä

Katso video:

<https://youtu.be/PcUd9AShVyc> (9:35)

Rakkauslukot Ruotsissa ja muualla Euroopassa

- Rakkautta on kautta aikojen haluttu todistaa sormuksin, puukaiverruksin ja tatuoinnein
- Rakkauslukkoja jo useina vuosatoina ripustettu eri puolilla maailmaa. Perinne juontaa juurensa Aasiaan.
- Perinne on yleistynyt eurooppalaisissa kaupungeissa 2000-luvulla. Rakkauslukkoja ripustetaan siltoihin symbolina ikuiselle rakkaudelle. Pari ripustaa lukon yhdessä ja heittää avaimen virtaan. Aasiassa lukkoja on ripustettu temppeleihin ja pyhille vuorille.
- Perinne voi aiheuttaa myös ongelmia. Pariisilaisesta sillasta lukot jouduttiin poistamaan, ettei silta romahtaisi.
- Lukkojen ripustaminen voidaan nähdä myös kaupunkitilan haltuun ottamisena. Tätä voi verrata esimerkiksi graffittien tekemiseen.

© Foto: Annika Sjöberg, Institutet för språk och folkminnen

Tiedon lähteille

- Oppimateriaalisivusto
<http://opi.aineetonkulttuuriperinto.fi/fi/>
- Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luettelot
<https://ich.unesco.org/en/lists>
- Elävän perinnön wikiluettelo
<https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/>
- Kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi 2018
<http://www.kulttuuriperintovuosi2018.fi/fi/>

Elävän perinnön tehtävät

Ryhmät:

1. Ilmiösukellus
2. Tarinointi
3. Aikajana
4. Ilmiöiden yhteisöllisyys
5. Ilmiöiden näkökulmat

Kysymykset:

- Mikä saa tarttumaan aiheeseen?
- Millä tavoin lähtisit toteuttamaan?
- Miten aikatauluttaisit?
- Mitä esteitä toteuttamiselle?
- Muu palaute

Pelaa Elävä kulttuuriperintö Euroopassa -visaa!

<https://play.kahoot.it/#/?quizId=df7f552a-d200-456d-872f-0aa1eaa7c35a>

Q11: Kuinka monta kohdetta Suomella on Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloissa?

Q12: Mikä ei ole osa Espanjan ihmistorniperinnettä?

Q13: Minkä maan pitsiperinne löytyy Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloista?

Q14: Naapurimailla voi olla samoja perinteitä.

Q15: Mitä kuvassa tapahtuu?

▲ Nuuttipukkien kokoontuminen Suomessa

◆ Venäläisiä pakkasukkoja torilla

● Unkarilaisen Busó-juhlan vietto

■ Belgialainen halloween-juhla

Koululaiset täydentämään Elävän perinnön wikiluettelo!

[Etusivu](#)
[Esittely](#)
[Kartta](#)

Aihealueet

[Juhlat ja tavat](#)
[Musiikki ja tanssi](#)
[Esittävät taiteet](#)
[Suullinen perinne](#)
[Käsityötaidot](#)
[Ruokaperinteet](#)
[Pelit ja leikit](#)
[Luonto ja maailmankaikkeus](#)
[Hyvät käytännöt](#)

Osallistu

[Ohjeita](#)
[Lisää ilmiö](#)
[Lisää hyvä käytäntö](#)
[Lisää kuva](#)

Kansallinen luettelo

Sivu

[Keskustelu](#)

Lue

[Muokkaa lomakkeella](#)

[Muokkaa](#)

[Muokkaa wikitekstiä](#)

[Näytä historia](#)

Muut ▾

Hae Elävä perintö -wikistä

Maksalaatikko

Perinteen harjoittaminen

Maksalaatikko on suomalainen perinteinen ruoka. Perinteisesti maksalaatikkoa on syöty myös jouluna muiden jouluruokien kanssa. Maksalaatikkoa syödään yleensä puolukkahillon kanssa.

Vuonna 2015 tehdyssä tutkimuksessa maksalaatikko oli suosituin einesuoka, etenkin yli 30-vuotiaiden keskuudessa.

Maksalaatikko on kuitenkin ollut koululaisten inhotuin ruoka vuonna 2011 kyselyyn vastasi 299 oppilasta.

Maksalaatikolla on myös oma päivä, nimittäin 10.10 vietetään maksalaatikon eli suomen perinneruoan ja Aleksis Kiven päivää (suomalaisen kirjallisuuden päivää).

Perinteen taustaa ja historiaa

Valio, Saarioinen, Wikipedia

Ilmoituksen taustalla olevat yhteisöt

Kaisaniemen ala-asteen 4. luokan ET-ryhmä 2018

Maksalaatikko

Sijainti [Suomi](#)

Asiasanat [perinneruoka](#)

Tervetuloa talkoisiin!

**Museovirasto
Museiverket**

Leena.Marsio@museovirasto.fi

Hanna.Lamsa@museovirasto.fi